
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

72604 - אקולוגיה מורחב -

תאריך עדכון אחרון 06-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 5

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדעי החיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2025

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: קרית א"י ספרא

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר מיכאל קלוז'ני

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: michael.kalyuzhny@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ה' 14:00-15:00 או בתאום מראש, בנין ברמן 212

מורי הקורס:

ד"ר מיכאל קלוזניץ,
ד"ר אייל בן-חור,
מר ניר בנד,
גב נעה לביא

תאור כללי של הקורס:

הקורס מתעמק בשאלות מרכזיות באקולוגיה ברמת האוכלוסייה והחברה וכן מדגים מחקר שדה של שאלות אלו. לצד למידה ותרגול של חומר עיוני, יערכו שתי מעבדות שדה בהן התלמידים יתכנו ויבצעו מחקר שדה בזעיר אנפין וכן ינתחו את תוצאותיו.

מטרות הקורס:

להקנות לתלמידים הבנה של יסודות האקולוגיה ברמת האוכלוסייה והחברה, בדגש על תפיסות תיאורטיות וגישות המחקר המקובלות בתחום.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להסביר את המנגנונים שמכתיבים גדלים של אוכלוסיות בטבע ואת השינויים בהן.
2. להבין את המנגנונים העיקריים שאחראים על קיום יחדיו בין מינים ושמכתיבים את מגוון המינים במערכות אקולוגיות שונות.
3. לתאר באופן כמותי מבנה ודינאמיקה של אוכלוסיות וחברות אקולוגיות.
4. לתכנן ולבצע דיגום בסיסי בשדה.
5. לנתח באופן בסיסי נתונים מורכבים ורבי מימדיים וכן להציג את תוצאות הניתוח.

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות חובה במעבדות השדה ובהצגות של תוצאות מעבדות השדה

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, תרגילים, מעבדות מחשב ומעבדות שדה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

אקולוגיה של אוכלוסיות:

נישה אקולוגית והקשר בינה לבין תפוצה גיאוגרפית.

דמוגרפיה, בקרה תלוית צפיפות ותנודות אקראיות כגורמים שמכתיבים גדלי אוכלוסיות.

אקולוגיה של חברות:

ארבעת הכוחות הבסיסיים הפועלים בחברות אקולוגיות.

ההשפעה של שטח, פרודוקטיביות, הטרוגניות והפרעה על מגוון מינים.

תיאוריית הקיום יחדיו.

ההשפעה של היסטוריה על חברות אקולוגיות.

מצבי שיווי משקל חלופיים וקטטרופות.
ההשפעה של מגוון מינים על תפקוד של אקוסיסטמות.
מודלי אפס.

מעבדת השדה:
הבנת העקרונות של תכנון מחקר, משאלה מדעית אל פרדיקציות.
תכנון ודיגום של נתונים אקולוגים בהתאם לשאלה מחקרית.
ארגון, ניתוח והצגה של נתוני דיגום ברמת אוכלוסייה וחברה.

בכל הנושאים יודגשו גישות מחקר שונות (תיאורטית, תצפיתית וניסויית) וכן השלכות לשמירת טבע ולמשק.

חומר חובה לקריאה:
יוגדר בשיעור

חומר לקריאה נוספת:
יוגדר בשיעור

מרכיבי הציון הסופי:
מבחן בכתב 40 %
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 40 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
20 %

מידע נוסף / הערות:
אין